

Targum to Job

Targum to Job

Facing Targum and Masoretic Text

TL

Timothy A. Lee Publishing

Targum to Job: Facing Targum and Masoretic Text

Copyright © 2024 by Timothy A. Lee

Timothy A. Lee Publishing, Cambridge, England

www.timothyalee.com

@Timothy_A_Lee

@TimothyALeePub

All rights reserved. This publication may not be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher. For permission requests, contact requests@timothyalee.com.

This base text is in the public domain.

<https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Aramaic>

First Edition 2024

ISBN: 978-1-83651-056-7

CONTENTS

Introduction	vii
Job	2
Paradigms	115
Maps	129

Introduction

This is a facing parallel edition for Targum to Job. The purpose of this book is to encourage new students and scholars to read and study the ancient Aramaic targums. The book displays the Aramaic targum alongside the facing Hebrew Masoretic Text for comparison.¹

There is no official targum to the writings. Instead we have targums of diverse origin for these books, with the exception of Daniel and Ezra–Nehemiah which do not contain any targums, probably as much of these books is already in Aramaic. Some of these targums such as Proverbs are more strictly translational and so similar to the Syriac Peshitta, while others like Job, Qoheleth, and Song of Songs are more interpretative.² These were probably all composed after the sixth century.³ Nonetheless there is evidence literal targums for some of these books existed in Second Temple times. Two targums to Job were found among the Dead Sea Scrolls, these are 4QtgJob (4Q157) and 11QtgJob (11Q10).⁴

¹ Should the reader wish to study the text in English, then translations are available. See especially the editions from T & T Clark, such as David M Stec, ed. *The Targum of Psalms*. Vol. 16. Aramaic Bible. T & T Clark: London, 2004.

² C. T. R. Hayward. “The Aramaic Targums.” In: *The New Cambridge History of the Bible. Volume 1: From the Beginnings to 600*. Ed. by James Carleton Paget and Joachim Schaper. Cambridge: Cambridge University Press, 2013, pp. 218–241, p. 225.

³ ibid., p. 240.

⁴ See J.P.M. van der Ploeg, A.S. van der Woude, and B. Jongeling, eds. *Le Targum de Job de la grotte XI de Qumrân*. Leiden: Brill, 1971.

There's also a remarkable story of a targum of Job being read, but banned since it was not in the Hebrew language, so it was buried in the Jerusalem Temple walls (Bavil Shabbat 115a).

What are targums?

With the ubiquity of Hebrew in Israel today, one can forget there was a time when the Hebrew Bible had to be translated to be understood by Jews who no longer spoke Hebrew. The Septuagint served this purpose for the Greek-speaking Jews in Egypt, and also for many others in Palestine. For the Aramaic-speaking Jews from Babylonia to Palestine they instead turned to Aramaic translations, or targums/targumim.⁵ Targums existed at least from the late Second Temple period, for some targums were found among the Dead Sea Scrolls (4QtgLev, 4QtgJob, 11QtgJob).⁶

The name targum derives from the Aramaic noun תַּرְגּוּם meaning translation, interpretation, or explanation.⁷ Targums exist for all books of the Hebrew Bible except Daniel, and Ezra–Nehemiah which are books that already contain significant sections in Aramaic. The origin of targums is vague, perhaps the Synagogue for reading and interpreting texts, or school curricula.⁸

The translation philosophy of targums is generally to make the meaning of the Hebrew clear.⁹ Thus targums are not straightforward translations, but involve interpretation. Sometimes targums did not translate detrimental verses like David and Bathsheba. Targums can at times reduce interpretive options, and they can

⁵ The plural is either targumim or targums.

⁶ These are also referred to as 4Q156, 4Q157, and 11Q10 respectively. In addition even the Aramaic Genesis Apocryphon, classified as rewritten scripture contains some places of simple Aramaic targum-like translation from Genesis 14, Joseph A. Fitzmyer. *The Genesis Apocryphon of Qumran Cave I. A Commentary*. Biblica et Orientalia 18. Rome: Pontificio Istituto Biblico, 1966.

⁷ Hayward, “The Aramaic Targums,” p. 218.

⁸ *ibid.*, pp. 235–236.

⁹ *ibid.*, p. 226.

also iron out inconsistencies. For example, the Hebrew text of Genesis 1:27 and 2:7 uses two different verbs for God's creation of humankind, ‘**בָּרָא**’ ‘create’ and ‘**יָצַר**’ ‘form’ respectively. However, Targum Onkelos reads **בָּרָא** in both verses.¹⁰ Thus targums are not straightforward translation, but involve interpretation. This differs to the Septuagint which is generally straightforward phrase-for-phrase translation.

The name Onkelos refers to the supposed author of the Targum to the Pentateuch.

תרגם של תורה אונקלוס הנר אמרו מפי ר' אליעזר ור' יהושע תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו מפי חנוי זכריה ומלאכי (Megillah 3a, in Babylonian Talmud)

‘The targum of the Torah was composed by Onkelos the convert they say from the mouth of Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua. The targum of the Prophets was composed by Jonathan ben Uzziel they say from the mouth of Haggai, Zechariah, and Malachi.’

Onkelos is the Eastern pronunciation of Aquila, a second century CE Jew who revised the Greek Septuagint in a very literal manner similar to Onkelos. Likewise, the targums to the Prophets, Targum Jonathan gets its name from the Aramaic for Theodotion, another name linked with the revision of the Septuagint. However, these names are misleading, and connections with the Septuagint revisers is unlikely. The Talmud admits the history is unclear, going on in the same passage to say that targums existed before Onkelos and Jonathan, allegedly as far back as Ezra in the fifth century BCE.

¹⁰ Cited in *ibid.*, p. 227.

Sources

The Aramaic text is available under a CC-BY-SA licence.¹¹ The Hebrew Masoretic Text used in this book is that of the Leningrad Codex, as transcribed in the Westminster Leningrad Codex project, which is in the public domain. All poetic divisions are based on the first edition of *Biblia Hebraica*.¹²

Contact

If a reader finds an issue with this book, or wishes to suggest an improvement, please email: reader-suggestions@timothyalee.com.

Acknowledgments

Thanks to all those who discussed producing this book in Cambridge.

*Emmanuel College, Cambridge
15th May, 2024.*

Timothy A. Lee

¹¹ <https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Aramaic%20Targum/Writings>.

¹² Rudolf Kittel, ed. *Biblia Hebraica*. Leipzig: J. C. Hinrichs, 1906.

Facing parallel texts

תרגם אַיּוֹב

1 גָּבָר תֹּהֶה בָּאָרֶץ אִיוֹב שְׁמֵיה וְנֹהֶה גָּבָרָה הַהְוָא
שְׁלִים וַתְּרִיצַּד חַלְמָן קָדָם יְיָ וְעַדְיָ מִן בֵּישׁ:² וְאַתְּיַלְדֵּו
לֵיה שְׁבָע בְּנֵינו וְתִלְתֵּבְנֵנו:³ וְנֹהֶה גִּתְיָ שְׁבָעָא אַלְפֵין דָּעָן מִן
אַלְפָא לְכָל בָּרָא וְתִלְתֵּא אַלְפֵין דָּגְמָלְיָא מִן אַלְפָא לְכָל בָּרָתָא
וְחַמְשָׁ מִאָה פְּרָנֵין דְּתָוְרֵין לְגַרְמֵיה וְחַמְשָׁ מִאָה אַתְּנָן לְגַרְמֵם
אַתְּיָה וּפְוִילְחָנָא סְנִיאָה לְחַדְרָא וְנֹהֶה גָּבָרָה הַהְוָא רַב בְּנֵסִין
מְכָל בְּנֵי מְרֻנְחָא:⁴ וְאַזְוָלִין בְּנֵי וְעַבְדֵין שִׁירְוִיתָא בֵּית גָּבָר
יְוָמֵיה עַד מְשָׁלָם יוֹמֵי שְׁבָעָא וּמְשָׁדְרֵין יוֹמֵי שִׁירְוִתָּא וּשְׁדָר
לְמִיכָּל וּלְמִשְׁתֵּיו עַמְּהָוָן:⁵ וְנֹהֶה כֵּד שְׁלִימָיו יוֹמֵי שִׁירְוִתָּא וּשְׁדָר
אִיוֹב וּזְמַנְנָיו וּמִקְדִּים בָּצְפָרָא וּמְסָק עַלְלוֹן סְכוּמָי כְּלַחֲוָן אֲרוּם
אָמֵר אִיוֹב דְּלָמָא חַבּוֹן בְּנֵי וְאַרְגְּיוֹן קָדָם יְיָ בְּרַעֲנָהוָן הַכְּדִין
וְעַבְדֵ אִיוֹב כָּל יוֹמָי:
6 וְנֹהֶה בַּיּוֹמָא דְּדִינָא בְּרִישׁ שְׁהָא וְאַתְּוּ כְּהֵי מְלָאכִיא לְמִקְוָם
בְּדִינָא קָדָם יְיָ וְאַתְּיָ לְחוֹד סְטָנָא בַּמְצִיעָהוָן:⁷ וְאָמֵר יְיָ לְסְטָנָא
מִנּוּ אֲפָה אֲתִי וְאַתְּיָבּ סְטָנָא קָדָם יְיָ וְאָמֵר מִן שָׁוֹט בָּאָרֶץ לְמִבְדָּק
בְּעַבְדֵי בְּנֵי אַנְשָׁא וּמִן מַהְלָקָא בָּהָה:⁸ וְאָמֵר יְיָ לְסְטָנָא אָפְשָׁר
דְּשִׁוְתָא לְבָה בְּעַבְדֵי אִיוֹב אֲרוּם לִיתְ דְּכָמֵיה בָּאָרֶץ דְּעַמְמֵי
גָּבָר שְׁלִים וַתְּרִיצַּד חַלְמָן קָדָם יְיָ וְעַדְיָ מִן בֵּישׁ:⁹ וְאַתְּיָבּ סְטָנָא
קָדָם יְיָ וְאָמֵר הָאָפְשָׁר דַּי לְמִנּוּ אִיוֹב דְּחַל קָדָם יְיָ: **10** הַלָּא
מִימְךָד טְלִילָהָא אַמְטוּלָהָה וְאַמְטוּל בִּיהָה וְאַמְטוּל כָּל דַּי
לֵיהֶ מִן חַזּוֹר חַזּוֹר עַוְבָדֵי יְדוֹי בְּרַכְתָּא וְגִתְיָה תְּקִיפָה בָּאָרֶץ:
11 וּבְרָם אֹשִׁיט כְּדוֹן מִתְחַדֵּךְ וְקַרְיב בְּכָל דַּי לֵיה אַיִן לֹא
בְּאַנְפֵי מִימְךָד יְרָגְנָה:¹² וְאָמֵר יְיָ לְסִינְגָּא הָא כָּל דָּאִית לֵיה
מְסִיר בִּידָךְ לְחוֹד לְנֹתִיה לֹא תַּושְׁעֵיט יְדָךְ וְנַפְקֵחַ סְטָנָא בְּהַרְמָנָא
מִן קָדָם יְיָ:¹³ וְנֹהֶה אַתְּחֹולֵי יוֹמָא שְׁבוּעָתָא וּבְנֵי וּבְנִתָּה אֲכָלֵין

אִיּוֹב

1 איש היה הארץ עזץ אַיּוֹב שמו ותנה | האיש היה
 ثم וישר וירא אלהים וסר מרע: ² נוילדו לו שבעה
 בנים ושלוש בנות: ³ ויהי מנגה שבעת אל-פְּרִצָּאן ושלשת
 אלפי גמלים וחמש מאות צמרא-בקר וחמש מאות אתנות
 ושבקה רבבה מאד ויהי האיש היה גדול מפל-בניךדים:
⁴ ודלכיו בנו ועשנו משטה בית איש יומו ושלחו וקרו לשלשת
 אחיתיהם לאכל ולשאות עמהם: ⁵ ויהי כי התקפו ימי המשטה אחיהם
 וישלח אַיּוֹב ויקדשם והשכים בבקר ושהלה עלות מספר כלם
 כי אמר אַיּוֹב אולי חטאנו בנו וברכו אלהים בלבבם ככה
 יעשה אַיּוֹב כל-הימים: פ

6 ויהי היום ניבאלו בני האלים להתייאב על-יהודוה ויבוא
 גם-השון בתוכם: ⁷ ויאמר יהוה אל-השון מאין תבא וילען
 השון את-יהודוה ויאמר משוט הארץ ומהתהלך בה: ⁸ ויאמר
 יהוה אל-השון השם לך על-עבורי אַיּוֹב כי אין קמה
 בארץ איש שם וישר וירא אלהים וסר מרע: ⁹ ויען השון
 את-יהודוה ויאמר החנום יראה אַיּוֹב אלהים: ¹⁰ הלא-את שכת אורה
 בערו ובעד-בתו ובעד כל-אשר-לו מסביב מעשה ידריו
 ברכח ומנגה פרץ הארץ: ¹¹ ואולם שלח-נא לך ונע
 בכל-אשר-לו אמר לא על-פניך יברך: ¹² ויאמר יהוה
 אל-השון הנה כל-אשר-לו בידך רק אליו אל-תשלח יהה
 ניצא השון מעם פניו יהוה: ¹³ ויהי ביום ובנו ובנותו אכלים
 ושתים יין בביית אחיהם הבכור: ¹⁴ ומלאך בא אל-איוב
 ויאמר הבקר דני חרותות והאנות רעות על-יריהם: ¹⁵ ותפל

וְמִסּוֹר אָמֶטֶול נֶפְשֵׁיה: ⁵ בְּרִם אֲוֹשִׁיט כְּדֻין מַחַת יְדֵךְ וְקָרֵיב
לְגַרְמֵיה וְלְבָסְרֵיה אֵין לֹא בָּאָנְפֵי מִימְרֵךְ וְרָנוּגֵה: ⁶ וַיֹּאמֶר יְהִי
לְסֶטֶןָא הָא מִסְיר בַּיְדֵךְ לְחוֹד יְתֵה נֶפְשֵׁה נֶטֶר: ⁷ וַיַּנְפֵּק סֶטֶןָא
בְּהַרְמָנָא מִן קָדָם יְהִי וּמְחָא יְתֵה אַיּוֹב בְּשִׁיחָנָא בִּישָׁא מִפְּרֵשָׁת
רְגֵלִיה וְעַד מַזְקֵדִיה: ⁸ וַיַּסְבֵּב לִיה פָּחָד לְאַתְקָרָצָפָא בֵּיתָה וְהַוָּא
יְתִיב בְּאַמְצָע קְטָמָא: ⁹ וַיֹּאמֶר לִיה דִינָה אֲתָתֵה עַד כְּדֻין אַתְּ
מַתְקֵף בְּשַׁלְיִמְוֹתָךְ בְּרִיחָה מִימְרֵךְ דִינָה וְמוֹתָה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר לְהָהִיכְמָא
דֵי מַמְלָלָן חֶדָא מִן נְשִׂיאָ רַעֲבָרִין קָלָנָא בְּבֵית אֲבַתָּתָהוּן הַכְּדָרִין
אַתְּ מַמְלָלָא לְחוֹד יְתֵה טְבָא נִקְבֵּל מִן קָדָם יְהִי וּתְבִשָּׁא לֹא נִקְבֵּל
בְּכָל דָא לֹא חָב אַיּוֹב בְּסִפְנוֹתָהָיו בְּרִם בְּרַעֲנִינָה הַרְהָר בְּמַלְיָן: ¹¹
וּשְׁמַעַי תָּלַחַתָּא חַבְרִי אַיּוֹב יְתֵה כָּל בִּישָׁתָא חֶדָא דְאַתָּה עַלְוָהָי
(פָּרָחָמִיל יְתֵה אַיְלָנִי פְּרַדְסִיחָוּן דֵי יְבִישָׁו וְלָחָם סְעֻדָתָהוּן
אֲתָתָפֵךְ לְבִיסְרָא חַנָּא וְחַמָּר מְשִׁתְיָהוּן אֲתָתָפֵךְ לְדָמָא) וְאַתָּה
גָּבָר מַאֲתָרִיה (וַיְהִיא זָכוֹתָא אַתְּבָצָיו מִן אַתָּר מַזְוָמָן לְהָזָן
בְּגָהָנָם) אַלְיָפוּ דֵי מִן תִּמְפָן וּבְלָדָד דֵי מִן שִׁיחָ וּצְופָר דֵי מִן
נַעַמָּה וְאַתְּחָבְרוּ כְּחֶדָא לְמִיתָה לְמִגְד לִיה וְלַנְחָמוֹתָה: ¹² וַיַּקְבֵּפִי
יְתֵה עִגְנִיהוּן מִן רְחִיק וְלֹא אֲשַׁתְמֹדֶעָהָי נַאֲרִימָיו קָלָהָן וּבְכָוָן
וּבְזַעַן גָּבָר מַעַילָה וְדַרְקוֹן עֲפָרָא עַל רִישִׁיהוּן לְצִיתָה שְׁמִיאָ:
¹³ וַיַּחֲבוּ עַמִּיה לְאָרְעָא שְׁבָעָא יוֹמָן וְשְׁבָעָא לַיְלָן וְלִיתָה דֵי
מַמְלָל עַמִּיה פְּתָגָן אֲרָוִים דְּחָמָן אֲרוּם סְנָא כִּיבָא לְחֶדָא:

3

² מִן בְּתֵר כְּדָרִין פָּתַח אַיּוֹב יְתֵה פּוֹמִיה וְלִטְטָט יְתֵה יוֹמִיה:
וְאַתְּבִיב אַיּוֹב וְאַמְרֵב:

³ וַיַּחֲזֹב יְוָמָא דְאַתְּלִילִידִית בֵּיתָה (וַיַּמְלַאכָּא דֵי מְמַנֵּי עַל עַבּוֹר)
וּלְיִלְיָא דֵי אַמְר אַתְּבָרָא גָּבָר:

⁴ יוֹמָא הַהְוָא יְהִי קְבָלָא לֹא יְתַבְעִינָה אַלְהָא מִן לְעַלָּא וְלֹא
תְּפֻע עַלְוִי שְׁפִרְפָּרָא:

את־אַיּוֹב בְּשִׁיחֵן רֹעֶה מִכְּפָר רָגְלָיו עַד קְרוֹקְדוֹ: ⁸ וַיַּקְחֵה־לָיו חֶרֶשׁ וְעַד
לְהַתְגִּיד בּוֹ וְהַוָּא יִשְׁבֵּט תֹּוךְ־הַאֲפָר: ⁹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֲשֶׁר־עַד
מַתְעוֹק בְּתִמְתָּחָב בְּרַךְ אֱלֹהִים וְמוֹתָה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים כְּדֵבֶר אַחֲתָה
הַנְּבָלֹות תְּדַבֵּר יְהוָה גַּם אַת־הַטּוֹב נִקְבֵּל מֵאֲתָה הָאֱלֹהִים וְאַת־הַרְעָע
לֹא נִקְבֵּל בְּכָל־זֶאת לְאַחֲטָא אַיּוֹב בְּשִׁפְתָּיו: ¹¹ פ

¹¹ וַיִּשְׁמַעְיוֹ שֶׁלְשָׁתָה רַעַי אַיּוֹב אֶת־כָּל־הַרְעָעָה הַזֹּאת הַבָּא
עָלָיו וַיָּבֹא אִישׁ מִמֶּלֶךְ מוֹאָלִיבָנוֹ הַטִּימָנִי וּבַלְּבָד הַשְׁוֹתֵר
וַצּוֹפֵר הַנְּעַמְתִּי וַיַּעֲדֹר יְחִדוֹ לְבָוָא לְנִידְלָיו וּלְנִחְמָמוֹ: ¹² וַיִּשְׁאַו
אַת־עַזְוִיָּהָם מִרְחֹק וְלֹא הַכִּירָהוּ וַיִּשְׁאַו קוֹלָם וַיִּבְגֹּשׁ וַיִּקְרָעַ
אִישׁ מַעַלְוֹ וַיַּזְרַקְוּ עַפְרָה עַל־רָאשֵׂיהָם הַשְׁמִינִיה: ¹³ וַיִּשְׁבַּבְיוּ אַתָּה
לְאָרֶץ שְׁבֻעָת יְמִים וְשְׁבֻעָת לִילּוֹת וְאַיִן־דָּבָר אֱלֹי דָּבָר כִּי רָאוּ
כִּי־גָּדֵל הַכָּאָב מִאָר:

3 אַחֲרִידָכָן פָּתַח אַיּוֹב אַת־פִּיהוּ וַיַּקְלַל אַת־יוֹמָנוֹ: פ

2 נִיעַן אַיּוֹב וַיֹּאמֶר:
וְהַלְּילָה אָמָר תְּרָה גָּבָר:
3 יָאָכֵר יוֹם אָנְלָד בּוֹ

4 חַיּוֹם הַהְוָא יְהִי תְּשֵׁךְ אַל־יִדְרְשָׁהוּ אַלְוָה מִמְּעַל וְאַל־תּוֹפֵעַ
עַלְיוֹ נִתְּרָה:

5 יְתַנֵּנוּן יְתִיה חַשּׁוֹכָא וְטוֹלֵי מָוֹתָא תְּשִׁרֵי עַלְיוֹ עֲנָנָא יְבָעָתוֹן
יְתִיה הַדָּק מְרִירִי יוֹמָא (צָעַרָא דְאַצְטָעָר וְרִמְיהָ עַל חַוְרָבוֹ
בֵּית מִקְדָּשָׁא וַיּוֹנָה בְּאַטְלָקְוִתִּיה בִּנְמָא דְטִינְרֶסִיס):

6 לִילְיאָה הַהּוּא יְדִבְרָגְנִיהָ קְבָלָא לֹא יְתִיחַד עַם יוֹמָין טְבִינוֹ
דְשָׂפָא בְּמַגְנִין רִישִׁי יְרֻחָא לֹא יְיעֹל:

7 הָא לִילְיאָה הַהּוּא יְהִי צָעַרָא לֹא תְּעוֹל רַגְנָא דְתְּרָגְנוֹל בְּרָא
לְמִקְלָסָא בֵּיתָה:

8 יְלַטְּטוֹנִיהָ נְבִינָא דִי לְטַטִּין יוֹמָא דְפּוֹרְעָנוֹתָא דְאִיטִּמוֹסָא
לְאַדְבָּר בְּאַתְּרוֹתָהּוּן אַלְיוֹתָהּוּן:

9 יְתַחַשְׁכוּן כּוֹכְבִּי נְשָׁף שִׁירִיה וּסְפָכִי לְאַנְהָרָא וְלֹא יְחַמֵּי
בְּתִימָרִי קְרָצְפָּא:

10 אַרְוִים לֹא אַחֲד פָּאָתִי דְלָתָתִי דְהָנוֹן דְשִׁי כְּרָסִי וְטָמֵר עַמְלָא
מִן עַיִּינִי:

11 לִמְאָלָא מִן רְחַמָּא אָמֹות מִקְרָסָא כְּדֵ נְפִקִּית וְאַתְּגָנָד:

12 מִה דִּין אַקְדִּימָו יְתִי רְכֻבִּיא וּמָה חַדְיאָ אַרְוּם אַיִּינִיק:

13 אַרְוּם הַשְּׁפָא שְׁכִיבִית וְאַשְׁדוֹךְ רְמִכִּית בְּכֵן יְנוּחָה לֵי:

14 עַם מְלִכִּיא וְיַעַטִּי אַרְעָא דְמִשְׁכָּלְלִין צְדִין לְהָנוֹן:

15 אוּ עַם רְבִרְבִּיא דְרַחַב לְהָנוֹן דְמַמְלִין קוּרְטוּרִיהּוּן סִימָא:

16 אוּ הוּקָ נְפָלָא דְטַמְיָע בְּמַעֲנָא לִית אָפְשָׁר דְאָהָוּ הַדָּק טְלָא
דְלָא חִמּוֹן נְהֹר אָוּרִיתָא:

17 תִּמְןָן רְשִׁיעִיא דְעַבְדוּ תְּחוּבָא פְּסִקוּ רְוֹנוֹ גָּהָנָם וְתִמְןָן יְנוּחוֹן
פְּלִמִּידִיא דְאַשְׁפָלְלִהְיָה חִילְהָוּן בְּאוּרִיתָא:

18 כְּחַדָּא אָסִירִי מְדִרְשָׁא שְׁלִיאָו לֹא שְׁמָעוּ יְנָקִי בֵּית רְבָא קָל
אַמּוֹרָאָה:

19 יְעַקְבָּ דְאַתְּקָרִי דְרַדְקָן וְאַבְרָהָם דְאַתְּקָרִי קְשִׁישׁ תִּמְןָן הוּא
וַיְצַחַק עַבְדָּא דִיְיָ רְנַפְקָ בר חֹרִין מַן כּוֹפְתָא מַן קִירִיסָס
דִּירִיתָה:

20 לִמְאָה הַיְבָ לְלָעֵי נְהֹרָא וְתִי לְמְרִירִי נְפָשָׁ:

21 דְאַוְרִיכִין לְמוֹתָא וְלִיתָוִי וְחַפְסִין לִיהְ מַן טְוּמָעִיא:

22 דְהָנוֹן חַדִּין לְדִיְצָא הַשְּׁפָא יְחַדִּין אַרְוּם יְשַׁבְחָוּן בֵּית קְבִירָתָא:

5 יְגַלְּדוּ חִשֵּׁד וְצָלָמֹת תְּשִׁקְנָעֶלְיוּ עֲנָנָה יְבָעַתָּהוּ כְּמַרְיָה
יּוֹם:

6 חָלִילָה הַהוּא יְקַחְתָּה אֲפָלָן אֶל-יְחִיד בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפֵּר
יְרֻחָם אֶל-יְבָא:

7 הַגָּהָה חָלִילָה הַהוּא יְהִי גָּלָמָד
אֶל-חַבָּא רְגָנָה בָּו:

8 יְקַבְּהָוּ אֶרְגִּירִים עַד רְלִיְתָן:

9 יְחַשְׁכּוּ כּוֹכְבִי נְשָׁפֵךְ
בְּעַפְעַפְעִישָׁתָר:

10 כִּי לֹא סָגֵר דָּלְתִּי בְּטָנוֹ:

מַבָּטָן יְצַאַתִּי וְאָנוּעָה:
11 לָמָה לֹא מְרַחַם אָמוֹת

וּמְהַשְּׁרִים קַי אַיָּקָה:
12 מְדֹיעַ קְדָמָנוּ בְּרִקְבִּים

כִּירְעַתָּה שְׁכַבְתִּי וְאַשְׁקֹותָה:
13

עַם-מְלָכִים וְנַעֲצִים אָרֶץ:
14

אוֹ עַם-שְׂרִים זְהַב לְהַם:
15

אוֹ כְּנַפְלָל טָמֹון לֹא אָהָיה:
16

שְׁם רְשָׁעִים תְּדַלְוּ רָנוֹ:

לֹא שְׁמַעוּ קֹול נְגַשָּׁה:
17 יְחִיד אֲסִיקִים שָׁאַנְנוּ

קָטוֹן גָּדוֹל שְׁם הָיוֹא:
18

וְתַיִם לְמַרְיִ נְפָשָׁה:
19 לָמָה יַתְּנוּ לְעַמְלָ אָורָה

וְנִיחְפְּרָהוּ מִמְּטַמּוֹנִים:
20 כְּמַחְקִים לְמַעַת וְאַינְגָּה

יְשִׁישָׁי קַי יְמַצְאֹו-קָבָר:
21 הַשְּׁמָחִים אֶל-יְגַנִּילָה

22

6 יוּמִי קָלְילָיו מִן גְּרַדִּית מֶחִי וּפְסָקוּ מִדְלִילָת סְבָרָא:
7 אֲדָפֵר אֲרוּם הַיָּה רֹוחָא תַּיִ לְאַתְּהוּב עַנִּי לְמַחְמִי טָבָה:
8 לְאַתְּהַסְּפֵי יִתְּיַ עַגְּנָא דְּחַמְּיאָ יִתְּיַ עַגְּנָא בְּמִימְרִי וְלֹא אִתְּיַ:
9 הַכְּמָא דְּפָסָק תְּגַנְּנָא וְאַזְּלָה הַכְּדִין דְּנַחְתִּת לְבִי קְבוּרָתָא לֹא יַסְקָה:
10 לֹא יַתְּהוּב תְּוֵבָה לְבִיתְתִּיהְ וְלֹא אֲשַׁהְמֹודָעָה תְּוֵבָה אַתְּרִיהְ:
11 לְחוֹדָ אֲגָא לֹא אַמְּנָעָ פּוֹמִי אַמְּלָל בְּעַקְתָּה רֹוחָי אֲשִׁיחָ בְּמַרְיר
נְפָשָׁי:
12 הַכְּמָצָרָאִי דְּאַתְּחִינְבּוּ לְמַטְבָּע בְּיוֹמָא דְּסֻוֹף אַתְּחִיבָּת אֲנָא אַיִן
כְּפָרָעה דְּאַשְׁפָנִיק בְּמַצְוּעָה בְּחֹובִיה אֲרוּם הַמְּנִי עַלִי מַטְרָא:
[תְּאַ] הַכְּיֻמָּא רַבָּא אֲנָא דְּמַתְרָגָף לְקַצְּיָא אַיִן לְוִיתָן דְּאַטְיִמּוֹס
לְאַתְּחִדָּא אֲרוּם תְּשִׁוִּי עַלִי נְטִירָא:
13 אֲרוּם אֲמְרִית תְּגַחְמִנְיָי דְּרַגְנָשִׁי יִסְבָּר בְּמַלִּי בֵּית מַשְׁכָּבִי:
14 וְתְּבָרְתָּנִי בְּחַלְמִיא וּמְחַזּוּנִיא תְּבָעָתָ יִתְּיַ:
15 וּבְחַרְתָּ שְׁרָנִיקָא נְפָשִׁי מוֹתָא מִן קִוִּים גְּרָמִי:
16 רְחִיקִית דְּלָא לְעַלְמָ אֲחֵי פְּסָק מַנִּי אֲרוּם לְמַא יוּמָי:
17 מַה בְּרָנֶשׁ אֲרוּם תְּרַבְּנִיהְ וּאֲרוּם תְּשִׁוִּי לְוִיתָה לְבָהָ:
וְתְּסֻעָּרְנִיהְ לְצְפְּרִיאָ לְשַׁעְתָּא הַבְּתָנִינִיהְ:
18 כְּמָא לֹא תְּשִׁבּוּק מַנִּי לֹא תְּשִׁלְגָנִי עַד דְּאַבְלָעָ רַקְיָ:
19 חֲבִיתָ מַה אֲעַבֵּד לְךָ נְטָרִיהְ דְּבָרָ נְשָׁא לְמַא שְׁוִיתָנִי לְמַאָרָעָ
לְךָ וְהַווֹּתִי עַלִי לְמַטוּלָה:
20 וְמַא דִּין לֹא תְּשִׁבּוּק מְרוֹדי וְתַעֲבֵר יְתָ עַזְוִיתִי אֲרוּם כְּדוֹן
לְעַפְרָא אֲשַׁכּוּב וְתַהְבָּעַנְנִי וְלֹא אִתְּיַ:

8

וְאַתְּהוּב בְּלִדרָר דְּמָנוֹ שְׂוִיחָ וְאָמָרָ:

2 עַד אִימְתִּי תְּמַלֵּל כְּאַלְיָן וּזְעָפָא רַבָּא מִימְרִי פּוּמָדָ:
3 אֲפָשָׁר דְּאַלְהָא יַעֲקָם דִּינָא וְאַם שְׁדֵי יַקְלָקָל צְדָקָאָ:
4 אַיִן בְּנִינָד חָבּוּ קְדָמוֹי וּשְׁדָרִינָן בְּאַתְּרָ מְרַדִּיהָןָ:

וַיָּכֹלְוּ בְּאֶפֶס תְּקֻנָה:
 לֹא־תִשְׁבֵב עַינִי לְרֹאֹת טֹוב:
 עִינֵיךְ בָּיו וְאַינִי:
 כִּן יוֹרֵד שָׁאֹול לֹא יַעֲלֵה:
 וְלֹא־יִכְירֵנוּ עוֹד מִקְמוֹ:
 אַדְבָּרָה בְצֵר רַוְחֵי אֲשִׁיחָה בְמַרְ
 נֶפֶשִׁי:
כִּי־תְּשִׁים עַלִי מִשְׁמָר:

וַיְמִי קָלוּ מִגְּרָאָרְגָן
זָכָר בִּירְוִיחַ חַיִּים
לֹא־תִשְׁוְרֵנִי עֵין רָאֵי
כָּלָה אָנָנוּ וַיְלַד
לֹא־יִשְׁוֹב עַזְדָּר לְבִתְּתוֹ
גַּם־אָגִי לֹא אָחַשְׁךְ פִּי
תְּיִם־אָגִי אַמְּתַנְיָן
12

וַיָּשָׂא בְּשִׁיחֵי מִשְׁבָּבִי:
 וּמִחְזֹנּוֹת תְּבֻעָתַנִי:
 מִתְּמַתְּמָתִי:
 חַרְלָל מִפְנֵי כִּי־הַכְּלָל יָמִי:
 וּכִי־תְּשִׁיתָ אַלְיוֹ לְבָהָךְ:
 לְרֹנוּעִים תְּבַחַנָנוּ:
 לֹא־תְּרַפְּנֵי עַד־בְּלֵעִי רַקְיָוִי:
 חַטָּאתִי מָה אָפְעָל | לְדֹקְנַצְרָה שְׁמַתַּנִי לְמַפְגַּע לְדֹאֵ
 וְאַחֲרָה עַלִי לְמִשְׁאָה:
וּמָה | לֹא־תִשְׁעַה מִמְּנִי
כִּי־עַתָּה לְעַפְרָר
וְשַׁחַרְתָּנִי וְאַינִי: פָּ
אָשָׁכָב

כִּי־אָמְרָתִי תְּנַחֲמַנִי עַרְשִׁי
וְתַחֲתַנִי בְּחַלְמֹות
וְתַבְחַר מִחְנָק נֶפֶשִׁי
מָאָסָתִי לֹא־לְעַלְם אַחֲרָה
מַה־אָנוֹשׁ כִּי תְּנַדְלַנְגֵנִי
וְתַפְקִידָנִי לְבַקְגָּרִים
כִּמָּה לֹא־תִשְׁעַה מִמְּנִי
לֹא־תְּרַפְּנֵי עַד־בְּלֵעִי רַקְיָוִי:
וְאַחֲרָה עַלִי לְמִשְׁאָה:
21

וְרֹיחַ כְּבִיר אַמְרִיכְבִּיהָ:
 וְאַמְשָׁרִי יְעֻוָת־צָדָקָה:
 וְיַוְשְׁלָחָם בִּינְדְּפָשָׁעָם:

8 וַיַּעֲזַב בְּלַבְדֵר הַשְׁוֹחֵן וַיֹּאמֶר:
עַד־אָנוּ הַמְלָל־אֱלֹהָה
הַאֲלָל יְעֻוָת מִשְׁפָט
אַמְרְבָנִיךְ חַטָּאוֹדָלוֹ
2
3
4

וְלֹא אֲנָא וְמֵה דִּידַעַת מֶלֶל:
34 אֱנֹשִׁי חַכִּימִי לְבָא יִמְרֹן לֵי וְגַבְּרָא חַכִּימָא יִקְבֶּל מַנִּי:
35 אַיּוֹב לֹא בְּמַנְדַעַת יִמְלָל וּבְחַגְמָנוֹת לֹא בְּשְׁכָלָא:
36 צְבִינָא דִּיתְבָּחר אַיּוֹב עַד עַלְמִין מַטּוֹל תִּוְבָּחָא בְּאָנָשִׁי
שְׁקָרָא:
37 אֲרוֹם יוֹסֵף עַל סִירְחָנִיה מַרְד בִּינָא מַסְפָּק וּמַסְגָּיו מַיִמְרוֹי
קָדָם אַלְהָא:

35

וְאַתְּבוּב אַלְיהָו וְאָמֵר:
2 הַרָּא חַשְׁבָּהָא לְדִינָא מַלְלָהָא דְכִיִּית מִן אַלְהָא:
3 אֲרוֹם תִּימֶר מָה וְהַנִּי לֹךְ מָה צְרוֹךְ אֵית מִן סִירְחָנִיה:
4 אֲנָא אַתְּבִינָה מַלְיאָא וַיְתִּחְבְּרוּךְ עַמְךָ:
5 אַסְתָּבֵל לְשָׂמִיא וְחַמִּי וְאַסְתָּכִי שְׁחַקְיָא דְאַתְּגַבְּהוּ מַנְהָה:
6 אַיִן חַקְבָּא מָה תַּعֲבִיד בֵּיה וְסַנִּיעִי מַרְוֹךְ מָה תַּעֲבִיד לִיה:
7 אַיִן זִיכְּרָה מָה תַּיְהָב לִיה או מָה מִן אַיְדָךְ יִקְבֶּל:
8 לְגַבְּרָה דְרַשְׁיָא דְכַמֵּךְ חַיּוֹךְ וְלְבָר נְשָׁ דְכִיא צְדָקָתָךְ:
9 מְסֻונִיעַ טַלּוֹמִין פְּקַבְּלִין יְבָעוֹן מְפֻקּוֹף אֲדָרָע דּוֹרְבָּנִיא:
10 וְלֹא אָמַר הָאָן אַלְהָא דְעַבְרָנִי דְמִסְדָּרָנִי אַנְגָּלִי מְרוֹמָא קָדְמוֹי
תוֹשְׁבָּהָן בְּלִילִיאָא:
11 דְמַאֲלֵף יְתָנָא מִבְּעִירִי אָרְעָא וּמַעֲופָא דְשָׂמִיא יְחַכְמָנָא:
12 תִּמְןָן יִקְבְּלוֹן וְלֹא אָעֵנִי מִן קָדָם גַּוְתָּנוֹתָא דְבִישָׁיא:
13 בְּרָם שְׁקָרָא לֹא יְשָׁמַע אַלְהָא וְשָׁדֵי לֹא יְסַבְּנָה:
14 לְחוֹד אֲרוֹם תִּימֶר לֹא יְסַבְּנָה אַדִּין קָדְמוֹי וְתוֹרִיךְ לִיה:
15 וּבְדוֹן אֲרוֹם בָּאַלְוָי לֹא הַזָּה אַסְעָר רִוְגָ�וָה וְלֹא יְדַע לְאַפּוֹשָׁי
לְחֶדָּא:
16 וְאַיּוֹב לִמָּה פְּצִי פּוּמִיה מְדֻלִּית מַנְדַעַת מַלְיאָא יְסָגָי:

וְמַה־יִרְעֶת דָּבָר :
אָנָשִׁי לְכֹב יֹאמְרוּ לֵי³⁴
אִיוֹב לְאָבָרְעַת יַדְבֵּר³⁵
אָבִי יַבְחַן אִיוֹב עַד־גַּנְצָח³⁶

כִּי יָסַף עַל־חֲטֹאתוֹ פְּשֻׁעַ בִּינְיוֹ יִסְפּוֹק וַיָּרַב אָמְרִיו לְאָל : ס³⁷

אַמְرָתִ צְדָקִי מֵאָל :
 מַה־אֲעַיל מִחְטָאתִי :
 וְאַת־דָּעֵיךְ עַמְךָ :
 וּשְׂוִיר שְׁחָקּוּם גַּבְהּוּ מִפְּהָה :
 וּרְבוּ פְּשָׁעִיךְ מִה־תְּעַשָּׂה־לָךְ :
 אוֹ מִה־מִידָּךְ יַקְהָ :
 וְלִבְנָן־אָלָם צְדָקָתְךָ :
 יִשְׁעוּ מִזְרֹעַ רַבִּים :
 נְתַנְּנָה זְמָרוֹת בְּלִילָה :

וּמְעֹרֶף הַשְׁמִים יִחְכְּמָנוּ :
 מִפְנֵי גָּאוֹן רְעִים :
 וְשָׁדֵי לֹא יִשְׁוֹרְגָה :
 כַּי־יְהִי לְפָנָיו וְתַחַולֵל לוֹ :
 וְלֹא יִדְעַ בְּפֶשׁ מֵאָד :

בְּכָל־יְדָעַת מָלִין יַכְבֵּר : פ

35 נִיעַן אֲלֵיהָ וַיֹּאמֶר :

הַזֹּאת חַשְׁבָּת לְמַשְׁפָּט²
כִּי־תָּאמַר מִה־יִסְכּוֹלָךְ³
אָנָי אֲשִׁיבָךְ מְלָיִן⁴
הַבְּטַ שְׁמָנוֹם וְרָאָה⁵
אַמְּחָטָאת מִה־הַפְּעָלָבָו⁶
אַמְּצָדָקָת מִהַּתְּפִזּוֹנָלָו⁷
לְאִישׁ־כְּמֻודָּךְ רְשָׁעָךְ⁸
מְרַב עֲשֹׂוּקִים יַזְעִיקָו⁹
וְלֹא־אָמַר אֵיתָ אַלְוֹתָה עָשָׂוִי¹⁰

מִלְּפָנָנוּ מִבְּהָמוֹת אָרֶץ¹¹
שָׁם יַצְעָקוּ וְלֹא יַעֲנָה¹²
אַחֲשָׁוֹא לְאִישָׁמָעָא אַל¹³
אָפְכִּי־תָּאָמֵר לֹא תְשִׁירָנוּ¹⁴
וְעַתָּה כִּי־אָזִין פְּקָד אַפְּוֹ¹⁵

וְאִyoבָּה תְּבָל וּפְצָחָה־פִּיהִו¹⁶

Verbs

Listed here are some tables for Aramaic verb paradigms. I start with the special and slightly irregular verb to be.

The verb *to be*

Pe^cal

Perfect

3ms	חָיָה / חָיָה
3fs	חָיָת
2ms	חָיוִת
3mp	חָיוֹת

Imperfect

3ms	לְחָיָא
3fs	לְחָיָות
3mp	לְחָיוֹן
3fp	לְחָיוֹין

Imperative

mp	חָיוֹת / חָיוֹת
----	-------------------------------

Pronominal Suffixes on Verbs

Verbs take the same pronominal suffixes as nouns. Except for the 1cs which is **נִי**.

